

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 1 Απριλίου 2019 με την εξής σύνθεση: Άννα Χριστοδουλάκου, Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση και Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 25.02.2019 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 260/26.02.2019 της προσφεύγουσας «...ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», που εδρεύει στη ..., οδός ...αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται και Της Παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών «... Α.Ε.», που εδρεύει στην ..., οδός ...αρ. ..., Τ.Κ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να γίνει δεκτή η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της και να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 14/2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., κατά το μέρος που με αυτήν επικυρώθηκε το 4^ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, δεν έγιναν αποδεκτές οι παρασχεθείσες από την προσφεύγουσα διευκρινίσεις και απερρίφθη η οικονομική της προσφορά, αποκλειομένης τοιουτοτρόπως της προσφεύγουσας από το διαγωνισμό.

Με την παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, κατά το μέρος που με αυτήν αποκλείστηκε η προσφεύγουσα από το διαγωνισμό, προβάλλει, δε, περαιτέρω, πλημμέλειες της τεχνικής προσφοράς της προσφεύγουσας, για τις οποίες, κατά τους ισχυρισμούς της, όφειλε, αυτοτελώς, να απορριφθεί η προσφορά της προσφεύγουσας.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Άννα Χριστοδουλάκου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπ' αριθμ. ...Διακήρυξη του Δήμου ...προκηρύχθηκε Διαγωνισμός Γενικών Υπηρεσιών με Ανοικτή Διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ, για την ανάθεση ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΥΤΥ ..., εκτιμώμενης αξίας 777.646,26€, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, πλέον ΦΠΑ 24%, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει χαμηλότερης τιμής. Προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 17.12.2018. Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 18.12.2018 με ΑΔΑΜ: ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (Συστημικός Αριθμός ...).

2. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί παράβολο κατά τις διατάξεις του άρθρου 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., εξοφληθέν δυνάμει του από 25.02.2019 αποδεικτικού εξόφλησης της Εθνικής Τράπεζας), ύψους 3.890,00€.

3. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2018, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 14.02.2019, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια δηλώνει και η προσφυγή κατατέθηκε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 25.02.2019 ημέρα Δευτέρα και

κοινοποιήθηκε από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. αυθημερόν.

5. Επειδή, με την προσβαλλόμενη Απόφαση απερρίφθη η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα, μοναδική, πλην της προσφεύγουσας, έτερη συμμετέχουσα στο διαγωνισμό, της οποίας η οικονομική προσφορά ανέρχεται στο ποσό των 765.981,00€ συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, πλέον Φ.Π.Α. 24%. Κατά τα προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα, η δική της οικονομική προσφορά ανέρχεται στο ποσό των 686.102,07€ συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης πλέον Φ.Π.Α. 24%, το οποίο, ανεξαρτήτως της βασιμότητας των προβαλλόμενων με την προσφυγή λόγων, είναι μικρότερο από αυτό της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, συνεπώς μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή.

6. Επειδή η υπό κρίση παρέμβαση έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, δια καταθέσεως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 08.03.2019, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς αυτήν, ως μόνη έτερη συμμετέχουσα στο διαγωνισμό, μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 27.02.2019. Η παρεμβαίνουσα κοινοποίησε την ως άνω παρέμβαση στην Α.Ε.Π.Π. με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 08.03.2019. Περαιτέρω, ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία, έγινε δεκτή η προσφορά της και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος του διαγωνισμού.

7. Επειδή, με το υπ' αριθμ. 1322/05.03.2019 έγγραφό της, που διαβιβάστηκε στην Α.Ε.Π.Π. μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 06.03.2019, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

8. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την υπ' αριθμ. ...Διακήρυξη του Δήμου ...προκηρύχθηκε Διαγωνισμός Γενικών Υπηρεσιών με Ανοικτή Διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ, για την ανάθεση ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΥΤΥ Στο διαγωνισμό συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορές η προσφεύγουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...) και η παρεμβαίνουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...). Αρχικώς συντάχθηκε το 1^ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, αναφορικά με την ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών και την παραλαβή των φυσικών φακέλων που υπέβαλαν

εμπρόθεσμα αμφότεροι οι διαγωνιζόμενοι. Εν συνεχεία, συντάχθηκε το 2^ο Πρακτικό Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή Διαγωνισμού έκρινε αποδεκτές τις τεχνικές προσφορές αμφότερων των διαγωνιζόμενων και με το υπ' αριθμ. 670/06.02.2019 ενημερώθηκαν οι διαγωνιζόμενοι για την ημερομηνία και ώρα της αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών (07.02.2019, ώρα 10:00 π.μ.). Ακολούθως, αποσφραγίστηκαν οι οικονομικές προσφορές των δύο διαγωνιζομένων. Η προσφεύγουσα προσέφερε οικονομική προσφορά ύψους 228.700,90€ χωρίς Φ.Π.Α. [α] για το «είδος» CPV ... Υπηρεσίες καθαρισμού και σάρωσης οδών (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) 57.132,85€, β) για το «είδος» CPV 90514000-3 Υπηρεσίες ανακύκλωσης απορριμμάτων (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) 67.357,31€ και γ) για το «είδος» CPV ...Λειτουργία χώρου απόθεσης απορριμμάτων (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) 104.210,53€] και 283.588,86€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και η παρεμβαίνουσα προσέφερε οικονομική προσφορά ύψους 765.981,00€ χωρίς Φ.Π.Α. [α] για το «είδος» CPV ... Υπηρεσίες καθαρισμού και σάρωσης οδών (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) 183.233,00€, β) για το «είδος» CPV ...Υπηρεσίες ανακύκλωσης απορριμμάτων (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) 214.141,00€ και γ) για το «είδος» CPV ...Λειτουργία χώρου απόθεσης απορριμμάτων (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) 368.607,00€] και 949.816,44€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Με το 3^ο Πρακτικό, στο οποίο αποτυπώθηκαν τα ως άνω ποσά των προσφορών, κατετάγησαν 1^η η προσφεύγουσα και 2^η η παρεμβαίνουσα και η Επιτροπή χαρακτήρισε ως ασυνήθιστα χαμηλή την προσφορά της προσφεύγουσας σε σχέση με το συνολικό συμβατικό ενδεικτικό προϋπολογισμό ανά CPV και σημείωσε ότι η προσφεύγουσα «Σύμφωνα με το άρθρο 88 του Ν.4412/16 θα κληθεί η εταιρία μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του ΕΣΗΔΗΣ να παράσχει εξηγήσεις έως τη Δευτέρα 11/2/2018 και ώρα 12:00:00 για το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς της». Με το υπ' αριθμ. 672/07.02.2019 έγγραφο κλήθηκε η προσφεύγουσα να παράσχει, σε εφαρμογή των άρθρων 88 και 89 του Ν.4412/2016, διευκρινίσεις, ως προαναφέρθηκε. Η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπρόθεσμα στις 11.02.2019 και ώρα 10:07:57 διευκρινίσεις επί της οικονομικής της προσφοράς. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα έδωσε τις ακόλουθες διευκρινίσεις «Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής επιστολής σας, θα θέλαμε να σας γνωρίσουμε ότι οι από την εταιρία μας υποβληθείσες τιμές αντιστοιχούν στο ετήσιο κόστος παροχής των συγκεκριμένων υπηρεσιών. Αυτό αποδεικνύεται και από τα

Αριθμός Απόφασης: 445/2019

υποβληθέντα στοιχεία σύμφωνα με το Άρθρο 68 του Ν.3863/15-7-2010 τα οποία απεικονίζονται στον κάτωθι πίνακα εξής στοιχεία:

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΤΙΜΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ	ΕΤΗΣΙΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
		ΑΝΕΥ ΦΠΑ	ΤΙΜΗ (Χ3) ΑΝΕΥ ΦΠΑ	
1	90610000-6 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΑΡΩΣΗΣ ΟΔΩΝ	57132,85	171.398,55	ΑΠΟΔΟΧΕΣ: 4227,23 Χ 12=50.726,76 ΕΤΗΣΙΟΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ: 1145,59 Χ 12=13.747,08 ΕΤΗΣΙΟΣ ΕΤΗΣΙΟ ΕΡΓ.ΚΟΣΤΟΣ: 64.473,84
2	90514000-3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩ N	67.357,31	202.071,93	ΑΠΟΔΟΧΕΣ: 2.707,30 Χ 12=32.487,60 ΕΤΗΣΙΟΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ: 749,99 Χ 12=8.999,88 ΕΤΗΣΙΟΣ ΕΤΗΣΙΟ ΕΡΓ.ΚΟΣΤΟΣ: 41.487,48
3	90530000-1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩ N	104.210,53	312.631,59	ΑΠΟΔΟΧΕΣ: 2.707,30 Χ 12=32.487,60 ΕΤΗΣΙΟΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ: 749,99 Χ 12=8.999,88 ΕΤΗΣΙΟΣ ΕΤΗΣΙΟ ΕΡΓ.ΚΟΣΤΟΣ: 41.487,48
	ΣΥΝΟΛΑ	228.700,69	686.102,07	

Εν συνεχεία συντάχθηκε το 4^ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, στο οποίο αναφέρεται ότι «Α) Η οικονομική προσφορά που υπέβαλλε είναι λανθασμένη διότι αφορά την παροχή

υπηρεσιών ενός έτους, (όπως διευκρίνισε η ίδια η εταιρία) ενώ έπρεπε να υποβάλλει προσφορά για το σύνολο της σύμβασης περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης που είναι τα τρία έτη. Β) Ο συσχετισμός που επικαλείται η εταιρία των στοιχείων που υποβλήθηκαν του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός διότι δεν αφορά την οικονομική προσφορά η οποία αποδεικνύεται αποκλειστικά από την τιμή που συμπληρώνεται στο αντίστοιχο πεδίο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ και το έντυπο οικονομικής προσφοράς που εξάγεται αυτόματα από την εφαρμογή. Γ) Η λανθασμένη υποβολή οικονομικής προσφοράς επ' ουδενί μπορεί να θεωρηθεί επουσιώδης, είναι οριστική και δεν επιδέχεται εκ των υστέρων διόρθωση σύμφωνα με την παράγραφο 1β του άρθρου 91 του Ν. 4412/2016». Με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 14/2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ...εγκρίθηκαν τα ως άνω 1^ο, 2^ο, 3^ο και 4^ο Πρακτικά της Επιτροπής Διαγωνισμού και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα.

9. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν. 4412/2016 «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, ...». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 53 Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης του Ν. 4412/2016 «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: ... β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους, ... ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους, ...». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 88 Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές του Ν. 4412/2016 «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά

της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18. ...». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. ...». Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 95 Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών του Ν.4412/2016 «... 5. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα: α) η τιμή του προς προμήθεια υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προ- βλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, ...».

10. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της,

τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης,

C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

11. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» του Ν. 4412/2016 «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη

υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

12. Επειδή, ειδικότερα, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 120 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το

αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του.

13. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του

διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

14. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑΘ 271/2011). Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

15. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 1.3 «*Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης*» της Διακήρυξης «*Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ανάθεση των υπηρεσιών καθαριότητας, ανακύκλωσης και λειτουργία ΧΥΤΥ ..., ως εξής: Α) Υπηρεσίες Καθαριότητας crn 1. Καθαριότητα των κεντρικών οδών οι οποίοι βρίσκονται εκτός οικισμών, καθαριότητα παραλιών και των αφοδευτηρίων που βρίσκονται στις παραλίες. 2. Καθαριότητα στην νησίδα ... με σάρωση των κεντρικών κοινοχρήστων χώρων και αποκομιδή των απορριμμάτων. 3. Καθαρισμός χειμάρρων. 3. Κλάδεμα δένδρων δενδροστοιχιών κεντρικού δικτύου και παραλιών 4. Αποκομιδή ογκωδών αντικειμένων, κλαδεμάτων και λοιπών απορριμμάτων που δεν περιέχονται στους κάδους συλλογής*

οικιακών απορριμμάτων. Ο ανάδοχος θα διαθέσει μικρό όχημα ή μηχανήμα έργου (π.χ. τάμπερ) για την μεταφορά των απορριμμάτων των ..., μικρό φορτωτή (bobcat για τους λοιπούς καθαρισμούς) και ελαφρύ εξοπλισμό για τις λοιπές εργασίες (αλυσσοπρίονα, φουσητήρες κ.λπ.). Β) Υπηρεσίες Ανακύκλωσης crn Αποκομιδή απορριμμάτων από τους μπλε κάδους ανακύκλωσης. Εργασίες διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών. Γυαλί, πλαστικά κάθε είδους, χαρτί, αλουμίνιο, κουτιά και συσκευασίες σιδήρου. Τήρηση των όρων και προδιαγραφών της σύμβασης που έχει υπογραφεί μεταξύ Δήμου και ΕΕΑΑ ΑΕ. Ανακύκλωση λοιπών ρευμάτων σύμφωνα με τις συμβάσεις που θα υπογράψει ο Δήμος με τους αντίστοιχους φορείς. Ο ανάδοχος θα διαθέσει: Α) Γερανοφόρο φορτηγό όχημα ωφέλιμου φορτίου τουλάχιστον 2,5 τόνων με ανατρεπόμενη καρότσα για την μεταφορά απορριμμάτων και το άδειασμα υπόγειων κάδων ανακυκλώσιμων υλικών και Β) Πρέσα για την συμπίεση - δεματοποίηση των ανακυκλώσιμων υλικών. Γ) Λειτουργία ΧΥΤΥ crn Λειτουργία Χώρου Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) για πρώτη φορά μετά την ολοκλήρωση του έργου. Επίβλεψη, υποδοχή απορριμματοφόρων, εκφόρτωση, χειρισμός υπολειμμάτων, συμπίεση επιχωμάτωση, συντήρηση εξοπλισμού. Ο Δήμος θα διαθέσει ερπυστριοφόρο εκσκαφέα για την επιχωμάτωση – συμπίεση και ο ανάδοχος φορτηγό ωφέλιμου φορτίου 4 τόνων για την μεταφορά χώματος επικάλυψης. Δ) Γενικά στοιχεία. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) ως εξής: 1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΑΣ CPV ..., 2. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ CPV ..., 3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΧΥΤΥ CPV Ε) Προϋπολογισμός - Διάρκεια της σύμβασης. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 964.281,36€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 777.646,26€ και ΦΠΑ : 186.635,10€). Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε δύο (2) έτη με δικαίωμα προαίρεσης ένα (1) έτος, από την υπογραφή της, αρχομένης σε κάθε περίπτωση μετά την 16η Φεβρουαρίου που λήγει η τρέχουσα σύμβαση. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας διακήρυξης. Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής και μόνο, σε ανάδοχο που πληροί τις προϋποθέσεις ανάληψης της υπηρεσίας». Ομοίως ορίζεται στο άρθρο 1.2 του Παραρτήματος Ι – ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2.3.1 «Κριτήριο ανάθεσης» της Διακήρυξης «Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από

οικονομική άποψη προσφορά, βάσει χαμηλότερης τιμής». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2.4 «Κατάρτιση – Περιεχόμενο Προσφορών» της Διακήρυξης «2.4.1. Γενικοί όροι υποβολής προσφορών. Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα Διακήρυξη και στα Παραρτήματα αυτής, για το σύνολο των περιγραφόμενων υπηρεσιών. ... 2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: ... (β) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά. ... 2.4.2.4. Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος. Στην συνέχεια το σύστημα παράγει τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία υπογράφονται ηλεκτρονικά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ηλεκτρονικού αρχείου pdf (το οποίο θα υπογραφεί ηλεκτρονικά) πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf]». Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 2.4.4. «Περιεχόμενα Φακέλου “Οικονομική Προσφορά”/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της Διακήρυξης «Στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του προσφέροντα. Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπό) φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Η οικονομική προσφορά, συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή pdf, το οποίο υπογράφεται ηλεκτρονικά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ηλεκτρονικά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. α) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (άρθρο 4

Ν.4013/2011 όπως ισχύει) , β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016, γ) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και της παράτασης της και δεν αναπροσαρμόζονται. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο κεφάλαιο του ενδεικτικού προϋπολογισμού του Παραρτήματος Ι της παρούσας διακήρυξης». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» της Διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι

αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων, ζ) η οποία είναι υπό αίρεση, η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης. ι) η οποία δεν αποδέχεται το δικαίωμα προαίρεσης παράτασης της σύμβασης για ένα (1) έτος με τους ίδιους όρους». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 3.1 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών» της Διακήρυξης «3.1. Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών. 3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών. Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής (Επιτροπή Διαγωνισμού), προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια: - Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» την 29 / 01 / 2019 και ώρα 12:00. - Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», κατά την ημερομηνία και ώρα που θα ορίσει η αναθέτουσα αρχή. Με την αποσφράγιση των ως άνω φακέλων, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 3.1.2 της παρούσας, κάθε προσφέρων αποκτά πρόσβαση στις λοιπές προσφορές και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά τους, με την επιφύλαξη των πτυχών εκείνων της κάθε προσφοράς που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικές. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016. 3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών. Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. Ειδικότερα : α) το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο καταχωρεί όσους υπέβαλαν προσφορές, καθώς και τα υποβληθέντα αυτών δικαιολογητικά και τα

αποτελέσματα του ελέγχου αυτών σε πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου. β) Στη συνέχεια το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση μόνο των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής έκρινε πλήρη. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και συντάσσεται πρακτικό για την απόρριψη όσων τεχνικών προσφορών δεν πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών και την αποδοχή όσων τεχνικών προσφορών αντίστοιχα πληρούν τα ανωτέρω. Για την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών μπορεί να συντάσσεται ενιαίο πρακτικό, το οποίο κοινοποιείται από το ως άνω όργανο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», μόνο στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου η τελευταία να ορίσει την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης του (υπο)φακέλου των οικονομικών προσφορών. γ) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αποσφραγίζονται, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στην ειδική πρόσκληση οι φάκελοι όλων των υποβληθεισών οικονομικών προσφορών. δ) Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τις τεχνικές προσφορές και τα δικαιολογητικά συμμετοχής έκρινε πλήρη και σύμφωνα με τους όρους και τις απαιτήσεις της παρούσας και συντάσσει πρακτικό στο οποίο εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου. Το εν λόγω πρακτικό κοινοποιείται από το ως άνω όργανο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή προς έγκριση. Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Στην περίπτωση ισότιμων προσφορών η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής του Διαγωνισμού και παρουσία των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές. Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω σταδίων («Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά»), η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες μέσω της λειτουργικότητας της

«Επικοινωνίας» του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ. Κατά της ανωτέρω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.4 της παρούσας». Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 6.2 «Διάρκεια σύμβασης» της Διακήρυξης «6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε δύο (2) έτη αρχομένης από την υπογραφή της. 6.2.2. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παραταθεί μονομερώς από την Αναθέτουσα Αρχή, για ένα (1) έτος ακόμη (δικαίωμα προαίρεσης), με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις της κύριας σύμβασης». Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 5 «ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ» του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης

«

5. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

5.1 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΟΣΟ
2.5	ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ	62.007,80
3.4	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	72.467,35
4.7	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΧΥΤΥ	124.740,27
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟ ΦΠΑ		259.215,42
ΦΠΑ 24%		62.211,7
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		321,427,12

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΑΞΙΑ	ΦΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ	259.215,42	62.211,70	321.427,12
ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΔΥΟ ΕΤΗ	518.430,84	124.423,40	642.854,24
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ	259.215,42	62.211,70	321.427,12
ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΤΟΣ			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΤΗΝ	777.646,26	186.635,102	964.281,36
ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ			

».

16. Επειδή, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τα άρθρα 1.3 Ε, 2.4.4, 6.2 της Διακήρυξης, καθώς και τον Πίνακα 5 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, προβάλλει ότι «... 8. Από τους ανωτέρω όρους της οικείας Διακήρυξης προκύπτει σαφώς ότι «μονάδα υπολογισμού» της αξίας των παρεχόμενων υπηρεσιών αποτελεί το έτος και όχι ολόκληρη η διάρκεια της σύμβασης, όπως εσφαλμένα αναφέρει η Αναθέτουσα στην προσβαλλόμενη

απόφαση. Από κανέναν όρο της διακήρυξης δεν προκύπτει ότι η συμβατική αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι τα 3 έτη, αλλά ούτε και κάτι τέτοιο είχε τεθεί ως απαράβατος όρος της διακήρυξης έτσι ώστε να αποτελεί λόγο αποκλεισμού διαγωνιζομένου. 9. Εν προκειμένω, από τις παρασχεθείσες διευκρινίσεις της εταιρείας μας, πράγματι τεκμηριώθηκε επαρκώς ότι η οικονομική μας προσφορά ήταν νόμιμη και σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης και συμπληρώθηκε ούτως, με «ευθύνη» της αναθέτουσας, η οποία δεν είχε συμπεριλάβει στην οικεία διακήρυξη σαφή και απαράβατο όρο σχετικά με τον τρόπο υποβολής της οικονομικής προσφοράς των συμμετεχόντων, ήτοι ανά έτος ή ανά τριετία. Παράλληλα, ο τρόπος που επέλεξε η εταιρεία μας να συμπληρώσει και να υποβάλλει την ηλεκτρονική φόρμα της οικονομικής προσφοράς μας, δεν άφηνε περιθώρια παρερμηνείας για την ποσότητα, τη μονάδα μέτρησης και την τιμή της μονάδας, στην οποία τελικά αναφερόμασταν. Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι, άνευ άλλου τινός, δεν ευσταθεί ο χαρακτηρισμός της προσφοράς μας της ως ασυνήθιστα χαμηλής και με τις διευκρινίσεις που παρείχε η εταιρεία μας, η αναθέτουσα εσφαλμένως και αυθαίρετως απέρριψε της προσφοράς μας. Εξάλλου, και σε αντίθεση με όσα αναφέρει η Αναθέτουσα στην προσβαλλόμενη απόφαση, οι ενδεικτικοί πίνακες 5.1 και 5.2 του Παραρτήματος Ι, το οποίο αποτελεί και αυτό έγγραφο της σύμβασης με υποχρεωτικό περιεχόμενο, που δεν μπορεί να αγνοήσει ή να αμελήσει ο διαγωνιζόμενος και τους υπολογισμούς του οποίου ακολουθεί η οικονομική προσφορά, αναγράφονται στις οικείες στήλες ως αξία το ετήσιο σύνολο, το οποίο αποτελεί και τη μονάδα μέτρησης για τον υπολογισμό της συμβατικής αξίας. Ως εκ τούτου, η εταιρεία μας ορθά συμπλήρωσε ως προσφερόμενη τιμή εκείνη που αντιστοιχούσε στο έτος ως μονάδα μέτρησης, εφόσον το αντίθετο δεν προέκυπτε σαφώς και ρητώς από κανέναν όρο της διακήρυξης. Σύμφωνα λοιπόν με όσα προαναφέρθηκαν, η οικονομική προσφορά μας έχει διαμορφωθεί σε απόλυτη συμφωνία με τους όρους της διακήρυξης. Κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, καθίσταται σαφές ότι η προσφορά μας κινείται σε απολύτως εύλογο επίπεδο τιμής μονάδας μέτρησης (έτος/ετήσιο) και δεν μπορεί να θεωρηθεί ασυνήθιστα χαμηλή κατά την έννοια του άρθρου 88 του Μ. 4412/2016, ενώ πολύ περισσότερο δεν μπορεί να αποδοθεί στην εταιρεία μας πρόθεση τροποποίησης της προσφοράς μας ή επηρεασμού και αλλοίωσης της κρίσης της αναθέτουσας, μέσω της υποβολής μιας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, εξαιτίας και μόνο του γεγονός ότι, για λόγους ασάφειας της οικείας διακήρυξης, δεν προέκυπτε με σαφήνεια, η ορθή προσφερόμενη τιμή, βάσει της πραγματικά ζητούμενης

ποσότητας ή/και της αντίστοιχα ορθής μονάδας μέτρησης, εφόσον οι σχετικοί όροι της διακήρυξης δεν παρείχαν σαφείς οδηγίες ή επεξηγήσεις ως προς τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς. Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι σχετικοί όροι της διακήρυξης περί σύνταξης της οικονομικής προσφοράς, καθώς και το γεγονός ότι η σύμβαση είναι διετής με δικαίωμα προαίρεσης, προκάλεσαν σύγχυση στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς με συνέπεια να υποβάλλουν την οικονομική τους προσφορά δίνοντας ως τιμή μονάδας το έτος και όχι ολόκληρη την τριετία. Ωστόσο, η εν λόγω ασάφεια των όρων της σύμβασης, δεν απορεί να αποβαίνει εις βάρος του διαγωνιζομένου, με συνέπεια τον αποκλεισμό του, ειδικά από τη στιγμή που η αναθέτουσα θα απορούσε με ενέργειές της (παροχή διευκρινίσεων, πρόσκληση εκ των υστέρων προσκόμισης του ελλείποντος αρχείου, κλπ.) να άρει την όποια αμφισβήτηση. 10. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η έννοια «ασυνήθιστη χαμηλή προσφορά» δεν ορίζεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016 αλλά ούτε και στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, έχει κριθεί ότι το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τη σύνθεση της προσφοράς και με τη φύση της επίμαχης παροχής {απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, *Agriconsulting Europe* κατά Επιτροπής, Τ 570/13, *EU:T:2016:40*, σκέψη 55 και απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics Luxembourg SA* κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Αριθμός απόφασης: 614/2018 16 Ένωσης, Τ 392/15, *ECLI:EU:T:2017:462* σκ.83). Ειδικότερα, η έννοια περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να καθορίζεται με αναφορά στην υπό ανάθεση σύμβαση, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συνθήκες αυτής, αλλά και στο εάν τα οικονομικά στοιχεία του προσφέροντος την εμφανιζόμενη ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οικονομικού φορέα, αναφερόμενα με συγκεκριμένο και ειδικό τρόπο, πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην εν λόγω έννοια. Περαιτέρω έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, όπως απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 84 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 313 του Ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει.

Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται. Ως εκ τούτου, καθιερώνεται διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής στον εντοπισμό των προσφορών οι οποίες εμφανίζονται ως ασυνήθιστα χαμηλές, εκτός εάν κάποιος διαγωνιζόμενος προβάλει ενώπιον αυτής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζόμενου, οπότε γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει με σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών, αφού προηγουμένως ζητήσει σχετικές διευκρινίσεις από το διαγωνιζόμενο που φέρεται ότι έχει υποβάλει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Στην προκειμένη περίπτωση, δεν προκύπτει ότι είχαν τεθεί υπόψη του αναθέτοντος φορέα τέτοιοι ισχυρισμοί ή στοιχεία από τη συνδιαγωνιζόμενη ένωση εταιρειών, ώστε να υποχρεούται να τα συνεκτιμήσει κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης. Αντιθέτως, το γεγονός ότι η εταιρεία μας υπέβαλε οικονομική προσφορά με βάση το έτος αντί της τριετίας δεν καθιστά αυτή, άνευ ετέρου τίνος, ασυνήθιστα χαμηλή. Και σε κάθε περίπτωση και υπό αυτά τα δεδομένα, η αναθέτουσα ήταν σε θέση να διαπιστώσει το ακριβές ύψος της προσφερόμενης τιμής εκ μέρους της εταιρείας μας και να μην χαρακτηρίσει την προσφορά μας ως ασυνήθιστα χαμηλή. 11. Τέλος, σημειωτέον τυγχάνει ότι το 672/7-2-2019 έγγραφο της Αναθέτουσας προς παροχή διευκρινίσεων ήταν, κατά περιεχόμενο, ασαφές και αόριστο, δεδομένου ότι επανέλαβε απλώς την οικονομική προσφορά της εταιρείας μας, χαρακτηρίζοντάς την ως ασυνήθιστα χαμηλή, ενώ, αντιθέτως, στη σχετική πρόσκληση πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη εκτίμηση εκ μέρους της για τα σημεία που της γεννούν ερωτηματικά, καθώς αυτό βοηθά και τον αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο της πράξης (βλ. Δ. Ράικος, Δημ. Συμβάσεις Ν.4412/2016, σελ. 863). Και ναι μεν ο κατάλογος που παραθέτει η παρ 2 του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 δεν είναι εξαντλητικός ούτε ενδεικτικός, αλλά για την πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων, συνεπάγεται ότι απόκειται εντέλει στην αναθέτουσα αρχή να διατυπώνει με σαφήνεια την πρόσκληση που αποστέλλει στους φορείς ώστε να αποδείξουν λυσιτελώς την σοβαρότητα της πρότασής τους (ΔΕΚ Απόφ. C-599/10 σκ. 31). Ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, η αναθέτουσα ενέργησε παρανόμως και αυθαίρετα καλώντας την εταιρεία μας σε παροχή διευκρινίσεων βάσει του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 και αντίστοιχα παρανόμως έκρινε ανεπαρκείς τις διευκρινίσεις εκ μέρους μας περί της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς μας,

Αριθμός Απόφασης: 445/2019

απορρίπτοντας την προσφορά μας. Κατά συνέπεια, για όλους τους ανωτέρω λόγους, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί».

17. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει σχετικώς με τις απόψεις της ότι «... β) Στην διακήρυξη του διαγωνισμού και συγκεκριμένα στο 1ο Παράρτημα της, ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, στην ανακεφαλαίωση, περιέχονται οι εξής πίνακες: ^{Πρότυπο 1} ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ 5.1 και 5.2 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι Της ^{Διεύθυνση αποστολής 6741-ΔΗΜΟΣ ...} ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ], Γ) Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ και συγκεκριμένα στις «γραμμές» ανά CPV στις οποίες οι οικονομικοί φορείς καταχωρούν τα ποσά των οικονομικών προσφορών, έχουν καταχωρηθεί (με αντιγραφή από τον διαγωνισμό):

Νόμισμα Ακρίβεια τιμής	EUR
Τιμή εκκίνησης	Οποιοδήποτε
Προϋπολογισθείσα τιμή ανα Μονάδα Μέτρησης (Ανευ ΦΠΑ)	374.220,81
Από οριακή ημ/νία Έως οριακή ημ/νία	

Γραμμή 1: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΥΤΥ ΠΑΤΜΟΥ

Τύπος γραμμής	Αγαθά
Κωδικός CPV	90610000-6
Έκδ.	
Περιγραφή	Υπηρεσίες καθαρισμού και σάρωσης οδών (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης)
Κατηγορία	90.611
Ποσότητα	Απροσδιόρισ.
Μονάδα μέτρησης	
Διεύθυνση αποστολής	6741-ΔΗΜΟΣ ...

Νόμισμα Ακρίβεια τιμής	EUR
Τιμή εκκίνησης	Οποιοδήποτε
Προϋπολογισθείσα τιμή ανα Μονάδα Μέτρησης (Ανευ ΦΠΑ)	186.023,4
Από οριακή ημ/νία Έως οριακή ημ/νία	

Γραμμή 3:

Ομάδα **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΥΤΥ**
....

Γραμμή 2:

Ομάδα	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΥΤΥ
Τύπος γραμμής	Αγαθά
Κωδικός CPV	...
Έκδ.	
Περιγραφή	Υπηρεσίες ανακύκλωσης απορριμμάτων (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης)
Κατηγορία	90.514
Μονάδα μέτρησης	Απροσδιόρισ.

Τύπος γραμμής	Αγαθά
Κωδικός CPV	90530000-1
Έκδ.	
Περιγραφή	Λειτουργία χώρου αποθ
Κατηγορία	90.531
Μονάδα μέτρησης	Απροσδιόρισ.
	1
	6741-ΔΗΜΟΣ ...

Από τα παραπάνω συνάγεται σαφώς και χωρίς να επιδέχεται οποιαδήποτε παρερμηνεία ή σύγχυση το συμπέρασμα ότι η ζητούμενη τιμή ανά crn είναι για το σύνολο της σύμβασης και όχι ανά έτος. Εάν η ζητούμενη τιμή ήταν ανά έτος τότε το πεδίο στην ποσότητα θα είχε τιμή 3 (3 έτη) και η μονάδα μέτρησης θα είχε τιμή «έτος», οπότε η τιμή ανά μονάδα μέτρησης θα ήταν το ετήσιο ποσό ανά crn και όχι το συνολικό της ζητούμενης τριετίας. Επί πλέον στην περιγραφή περιελήφθη ρητή επισήμανση «περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης». Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει και από τους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες του ενδεικτικού προϋπολογισμού που παραθέτουμε. Η πρώτη εκτίμηση της προσφοράς της προσφεύγουσας δεν μπορούσε να είναι άλλη παρά «ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά» και για τον λόγο αυτό ζητήθηκαν «εξηγήσεις» προκειμένου να έχουμε τις απόψεις του Οικονομικού Φορέα. Κατόπιν των εξηγήσεων που παρείχε η εταιρία δεν αμφισβητήθηκε εκ μέρους μας ότι αφορούσε ετήσιο ποσό και για τον λόγο αυτό δεν απορρίφθηκε η προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή (όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα) αλλά επειδή περιείχε σφάλμα κατά το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 ήτοι ότι υποβλήθηκε αντί για το σύνολο της σύμβασης (τριετία) για ένα έτος. Στο άρθρο 91 Ν. 4412/2016 προβλέπεται: «Λόγοι απόρριψης προσφορών. 1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαραίτων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.». Συγκεκριμένα αναφέραμε στο 4ο Πρακτικό: «... Κατόπιν των ανωτέρω η επιτροπή προτείνει τον αποκλεισμό από τον διαγωνισμό της εταιρίας ... Ε.Π.Ε. διότι: α) Η οικονομική προσφορά που υπέβαλλε είναι λανθασμένη διότι αφορά την παροχή υπηρεσιών ενός έτους, (όπως διευκρίνισε η ίδια η εταιρία) ενώ έπρεπε να υποβάλλει προσφορά για το σύνολο της σύμβασης περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης που είναι τα τρία έτη. β) Ο συσχετισμός που επικαλείται η εταιρία των στοιχείων που υποβλήθηκαν

του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός διότι δεν αφορά την οικονομική προσφορά η οποία αποδεικνύεται αποκλειστικά από την τιμή που συμπληρώνεται στο αντίστοιχο πεδίο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ και το έντυπο οικονομικής προσφοράς που εξάγεται αυτόματα από την εφαρμογή. γ) Η λανθασμένη υποβολή οικονομικής προσφοράς επ' ουδενί μπορεί να θεωρηθεί επουσιώδης, είναι οριστική και δεν επιδέχεται εκ των υστέρων διόρθωση σύμφωνα με την παράγραφο 1β του άρθρου 91 του Ν. 4412/2016» Δ) Η προσφεύγουσα δεν ζήτησε διευκρινήσεις πριν από την συμπλήρωση της Οικονομικής Προσφοράς. Επίσης διευκρινήσεις δεν ζήτησε ούτε ο συνδιαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας ο οποίος συμπλήρωσε σωστά την Οικονομική προσφορά του. Τυχόν αποδοχή εκ μέρους μας της Οικονομικής Προσφοράς του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα (αφού δεν υπάρχει τρόπος επανασυμπλήρωσης του) θα δημιουργούσε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα την εικόνα ότι αποδεχόμαστε ως ποσό το 1/3 του συμβατικού και η προσφορά του έτερου Οικονομικού Φορέα θα εμφανιζόταν με σχεδόν τριπλάσιο ποσό προσφοράς - κατά παράβαση των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας - μεταβολή των όρων της Διακήρυξης, μετά την υποβολή των προσφορών».

18. Επειδή, η παρεμβαίνουσα, αναφορικά με την οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας, προβάλλει ότι «1. Πλημμέλειες στη συμπλήρωση της Οικονομικής Προσφοράς της εταιρείας ... ΕΠΕ. Με βάση τα ανωτέρω αναφερθέντα (βλ, ανωτέρω, κεφάλαιο II.A. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, της παρούσας), οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς όφειλαν να συμπληρώσουν την οικονομική τους προσφορά, συμπληρώνοντας το ποσό, για το συνολικό χρόνο της σύμβασης, περιλαμβανομένου και του δικαιώματος προαίρεσης. Σύμφωνα δε με αυτά που προπαρατέθηκαν, ο χρόνος αυτός ήταν τα τρία έτη. Από τη συστηματική θεώρηση της υπόψη διακήρυξης και του νόμου προκύπτει αναντίρρητα ότι η τιμή μονάδας, με βάση τη σύμβαση είναι τα τρία έτη, με κανένα δε τρόπο, δεν προκύπτει ότι μπορεί αυτό να είναι το ένα έτος. Αντίθετα, τόσο από το άρθρο 1.3.(Ε) της διακήρυξης, συνδυαζόμενο με την περ. (α) της παρ. 5 του άρθρου 95 του Ν. 4412/2016, όσο και από το έντυπο οικονομικής προσφοράς, στο οποίο είχε τεθεί ως ενδεικτική τιμή η προϋπολογισθείσα αξία για το σύνολο της σύμβασης (στην κάθε «γραμμή» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού, ανά cρν-γραμμή), ενώ στην κάθε «γραμμή» διευκρινιζόταν επί λέξει ότι «περιλαμβάνεται και το δικαίωμα προαίρεσης». Συνεπώς, εφόσον η διάρκεια της σύμβασης ήταν τα δύο έτη με δικαίωμα προαίρεσης ένα ακόμη έτος, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να απολήγει στο

συμπέρασμα ότι ήταν δυνατό οιοσδήποτε συμμετέχουν να μπερδευτεί ή να νομίσει ότι η μονάδα για την παροχή προσφοράς θα μπορούσε να είναι το ένα έτος. Στη χειρότερη περίπτωση η μονάδα θα ήταν τα δύο έτη, ενώ, με δεδομένο ότι στο ίδιο το έντυπο οικονομικής προσφοράς που συμπλήρωσε και η έτερη διαγωνιζόμενη εταιρεία ...ΕΠΕ (σχετ. αρ. 9), αναφερόταν ρητά η περίληψη και του δικαιώματος προαίρεσης, ήτοι, τα τρία έτη, δεν γίνεται αντιληπτό, για ποιο λόγο τίθεται ζήτημα, με την προδικαστική προσφυγή της, μιας και είναι αυταπόδεικτο ότι έχει εσφαλμένα συμπληρώσει το σχετικό έντυπο. Το γεγονός αυτό, άλλωστε, συνομολόγησε με τις διευκρινίσεις που έδωσε, μετά το σχετικό αίτημα της αναθέτουσας, γεγονός το οποίο επεσήμανε ορθά και η αναθέτουσα, στην προσβαλλόμενη απόφασή της με αρ. 14/2019. Με δεδομένο, λοιπόν, ότι η εταιρεία ... ΕΠΕ υπέβαλε οικονομική προσφορά με μονάδα το ένα έτος, αντί για τα τρία έτη, όπως προδήλως, αναντίρρητα, ευθέως και ρητώς, εκ των ανωτέρω, προκύπτει, έσφαλε στη συμπλήρωση της οικονομικής της προσφοράς, παραβαίνοντας επί ποινή αποκλεισμού όρο της διακήρυξης και ορθά αποκλείστηκε από την αναθέτουσα αρχή. Αλυσιτελώς και αβάσιμα δε προβάλλει τα περί του αντιθέτου στην υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της και για το λόγο αυτό, αυτή θα πρέπει να απορριφθεί».

19. Επειδή, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας απερρίφθη ως εσφαλμένη, καθώς, όπως και η ίδια δήλωσε με τις παρασχεθείσες από αυτήν διευκρινίσεις, οι τιμές που προσέφερε αφορούν ένα έτος. Ειδικότερα, απερρίφθη με την αιτιολογία ότι «Α) Η οικονομική προσφορά που υπέβαλλε είναι λανθασμένη διότι αφορά την παροχή υπηρεσιών ενός έτους, (όπως διευκρίνισε η ίδια η εταιρία) ενώ έπρεπε να υποβάλλει προσφορά για το σύνολο της σύμβασης περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης που είναι τα τρία έτη. Β) Ο συσχετισμός που επικαλείται η εταιρία των στοιχείων που υποβλήθηκαν του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός διότι δεν αφορά την οικονομική προσφορά η οποία αποδεικνύεται αποκλειστικά από την τιμή που συμπληρώνεται στο αντίστοιχο πεδίο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ και το έντυπο οικονομικής προσφοράς που εξάγεται αυτόματα από την εφαρμογή. Γ) Η λανθασμένη υποβολή οικονομικής προσφοράς επ' ουδενί μπορεί να θεωρηθεί επουσιώδης, είναι οριστική και δεν επιδέχεται εκ των υστέρων διόρθωση σύμφωνα με την παράγραφο 1β του άρθρου 91 του Ν. 4412/2016». Συνεπώς, οι προβαλλόμενοι με την προσφυγή ισχυρισμοί οι οποίοι ερείδονται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι η

προσφορά της προσφεύγουσας απερρίφθη ως ασυνήθιστα χαμηλή, είναι, για το λόγο αυτό, αβάσιμοι και απορριπτέοι.

20. Επειδή, από τα προπαρατεθέντα άρθρα της Διακήρυξης προκύπτει ότι η Διακήρυξη ορίζει ρητώς ότι η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 777.646,26€ πλέον Φ.Π.Α. 24%, καθώς και ότι το ως άνω ποσό αντιστοιχεί σε δύο έτη, στα οποία ορίζεται ότι συνίσταται η διάρκεια της σύμβασης, καθώς και στο δικαίωμα προαίρεσης ενός έτους. Περαιτέρω, στη Διακήρυξη ο προϋπολογισμός αναλύεται σαφώς ανά CPV και αποτυπώνονται σαφέστατα (βλ. ιδίως άρθρο 5 Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης) τα ποσά που αντιστοιχούν ανά CPV σε κάθε έτος της σύμβασης, καθώς και το σύνολο του προϋπολογισμού που αντιστοιχεί τόσο σε κάθε έτος της σύμβασης, όσο και για δύο έτη, που αποτελεί τη διάρκεια της σύμβασης, αλλά και για το δικαίωμα προαίρεσης για ένα έτος, ενώ αποτυπώνεται και το γενικό σύνολο με την άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης (τρία έτη). Επίσης, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι στους Πίνακες 5.1 και 5.2 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης αναγράφεται στις οικείες στήλες ως αξία το ετήσιο σύνολο, καθώς, όπως προκύπτει από τους Πίνακες αυτούς, οι οποίοι παρατίθενται ανωτέρω, μόνο ο Πίνακας 5.1 αφορά ένα έτος, ενώ ο Πίνακας 5.2 αναφέρεται στο σύνολο της σύμβασης. Περαιτέρω, εκ της ενσωματούμενης στις Απόψεις της αναθέτουσας αρχής ηλεκτρονικής φόρμας και δη δεδομένου ότι στη φόρμα αυτή ως ποσά εκκίνησης ανά CPV αναφέρονται τα ποσά τα οποία, βάσει του προϋπολογισμού, αντιστοιχούν σαφώς στο σύνολο της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ανά CPV και δεδομένου ότι αναγράφεται σαφώς «συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης» σε κάθε CPV, προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι το ποσό που ζητείτο, βάσει της ηλεκτρονικής φόρμας της οικονομικής προσφοράς να δηλώσουν οι διαγωνιζόμενοι, αφορούσε στη διάρκεια τριών ετών και όχι στη διάρκεια ενός έτους. Συνεπώς, οι προβαλλόμενοι εκ μέρους της προσφεύγουσας ισχυρισμοί περί ασάφειας των όρων της διακήρυξης και εξ αυτών πρόκλησης σύγχυσης στους διαγωνιζόμενους είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι. Σημειώνεται, δε, ότι, σε κάθε περίπτωση, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της, η προσφεύγουσα ουδόλως ζήτησε διευκρινίσεις αναφορικά με τη συμπλήρωση της οικονομικής της προσφοράς, ενώ η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, μόνης έτερης συμμετέχουσας, υπεβλήθη αφορώσα τρία έτη. Περαιτέρω, εκ των ανωτέρω ουδόλως προκύπτει ότι «μονάδα υπολογισμού» των υπηρεσιών αποτελεί το

έτος και όχι ολόκληρη η σύμβαση, όπως αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Επίσης, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι από κανέναν όρο της Διακήρυξης δεν προκύπτει ότι η συμβατική αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι τα τρία έτη είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, στη Διακήρυξη ρητώς ορίζεται ότι η διάρκεια της σύμβασης είναι δύο έτη με δικαίωμα προαίρεσης ένα έτος. Πάντως, υπό καμία εκδοχή δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η συμβατική αξία των παρεχομένων υπηρεσιών είναι ένα έτος, όπως υπολαμβάνει η προσφεύγουσα.

21. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλου, όπως ουδόλως άλλωστε αμφισβητείται ούτε από την προσφεύγουσα, ούτε από την αναθέτουσα αρχή, ούτε από την παρεμβαίνουσα, προκύπτει ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε οικονομική προσφορά με εξής στοιχεία: 1) για το «είδος» CPV ... Υπηρεσίες καθαρισμού και σάρωσης οδών (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) προσέφερε τιμή 57.132,85€ χωρίς Φ.Π.Α. και 70.844,73€ με Φ.Π.Α., β) για το «είδος» CPV ... Υπηρεσίες ανακύκλωσης απορριμμάτων (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) προσέφερε τιμή 67.357,31€ χωρίς Φ.Π.Α. και 83.523,06€ με Φ.Π.Α. και γ) για το «είδος» CPV ...Λειτουργία χώρου απόθεσης απορριμμάτων (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) προσέφερε τιμή 104.210,53€ χωρίς Φ.Π.Α. και 129.221,06€ με Φ.Π.Α. Ως σύνολο, δε, προσέφερε τιμή 228.700,69€ χωρίς Φ.Π.Α. και 283.588,86€ με Φ.Π.Α. Περαιτέρω, προκύπτει ότι στο φάκελο της οικονομικής της προσφοράς η προσφεύγουσα υπέβαλε και «ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ», στα οποία αναφέρονται τα κάτωθι: Α. στο έγγραφο των «ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ» με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», α) για τις Υπηρεσίες Καθαριότητας αναφέρεται (πλην της παραπάνω προσφερόμενης τιμής 57.132,85€): ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 36.609, ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ – ΕΞΟΔΑ 10.000, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 2.480,45, ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ 4.960,90, ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ 82,50, β) για τις Υπηρεσίες ανακύκλωσης αναφέρεται (πλην της παραπάνω προσφερόμενης τιμής 67.357,31€): ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 43.487, ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ – ΕΞΟΔΑ 15.000, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 2.924,35, ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ 5.848,70, ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ 97,26 και γ) για τη Λειτουργία ΧΥΤΥ αναφέρεται (πλην της παραπάνω προσφερόμενης τιμής 104.210,53€): ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 45.487, ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ – ΕΞΟΔΑ 45.000, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ 4.524,35, ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ 9.048,70, ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ 150,48. Β. στο έγγραφο των «ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ» με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ – ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ», υποβάλλονται στοιχεία «Σύμφωνα με το άρθρο

68 του Ν.3863/15.07.2010», σύμφωνα με τα οποία: α) για τις Υπηρεσίες Καθαριότητας αναγράφεται «ΥΨΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ . 4.227,23€ μηνιαίως» και «ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ: 1.145,59€», β) για τις Υπηρεσίες Ανακύκλωσης αναγράφεται «ΥΨΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2.707,30€ μηνιαίως» και «ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ: 749,99€» και γ) για τη Λειτουργία ΧΥΤΥ αναγράφεται «ΥΨΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2.707,30€ μηνιαίως» και «ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ: 749,99€». Σημειώνεται ότι από το προπαρατιθέμενο έγγραφο των διευκρινίσεων της προσφεύγουσας προκύπτει ότι το ετήσιο εργατικό κόστος που η ίδια δηλώνει για τις Υπηρεσίες Καθαρισμού (CPV ...), ύψους 64.473,84€, υπερβαίνει την προσφερθείσα από αυτήν ετήσια τιμή, ύψους 57.132,85€, για τις Υπηρεσίες αυτές.

22. Επειδή, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι «11. Τέλος, σημειωτέον τυγχάνει ότι το 672/7-2-2019 έγγραφο της Αναθέτουσας προς παροχή διευκρινίσεων ήταν, κατά περιεχόμενο, ασαφές και αόριστο, δεδομένου ότι επανέλαβε απλώς την οικονομική προσφορά της εταιρείας μας, χαρακτηρίζοντάς την ως ασυνήθιστα χαμηλή, ενώ, αντιθέτως, στη σχετική πρόσκληση πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη εκτίμηση εκ μέρους της για τα σημεία που της γεννούν ερωτηματικά, καθώς αυτό βοηθά και τον αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο της πράξης (βλ. Δ. Ράικος, Δημ. Συμβάσεις Ν.4412/2016, σελ. 863). Και ναι μεν ο κατάλογος που παραθέτει η παρ 2 του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016 δεν είναι εξαντλητικός ούτε ενδεικτικός, αλλά για την πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων, συνεπάγεται ότι απόκειται εντέλει στην αναθέτουσα αρχή να διατυπώνει με σαφήνεια την πρόσκληση που αποστέλλει στους φορείς ώστε να αποδείξουν λυσιτελώς την σοβαρότητα της πρότασής τους (ΔΕΚ Απόφ. C-599/10 σκ. 31).», είναι, σε κάθε περίπτωση, απορριπτέοι ως αλυσιτελώς προβαλλόμενοι. Τούτο, διότι, δεν τίθεται εν προκειμένω ζήτημα ως προς την πληρότητα των παρασχεθεισών από την προσφεύγουσα διευκρινίσεων, καθώς η οικονομική της προσφορά απερρίφθη με την προσβαλλόμενη απόφαση για το λόγο ότι προσέφερε τιμές για ένα έτος και

όχι για τρία έτη, κάτι που κατέστη απολύτως σαφές στην αναθέτουσα αρχή εκ των διευκρινίσεων που παρείχε η προσφεύγουσα.

23. Επειδή, όπως και η ίδια η προσφεύγουσα εμμέσως συνομολογεί, δεδομένου ότι η ίδια δηλώνει ότι οι προσφερθείσες από αυτήν τιμές αντιστοιχούν σε ένα έτος, ευλόγως η αναθέτουσα αρχή, δεδομένου ότι το έντυπο της οικονομικής προσφοράς αναφερόταν σε τρία έτη, θεώρησε τις τιμές αυτές ασυνήθιστα χαμηλές. Τούτο δε, πολλώ μάλλον, δεδομένης της ρητής δήλωσης που περιλαμβάνεται στην οικονομική της προσφορά ότι στις τιμές περιλαμβάνεται το δικαίωμα προαίρεσης. Νομίμως, δε, κάλεσε την προσφεύγουσα για διευκρινίσεις δυνάμει του άρθρου 88 του Ν.4412/2016. Ο ισχυρισμός, δε, της προσφεύγουσας ότι η αναθέτουσα αρχή ενήργησε παρανόμως καλώντας την σε διευκρινίσεις δυνάμει του άρθρου 88 του Ν.4412/2016, πλην του ότι προβάλλεται απαραδέκτως και δη άνευ εννόμου συμφέροντος, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ουδεμία βλάβη υπέστη εκ μόνης της κλήσης αυτής προς παροχή διευκρινίσεων, είναι, κατά τα προαναφερόμενα απορριπτέος και ως αβάσιμος. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι παρανόμως η αναθέτουσα αρχή έκρινε ανεπαρκείς τις εκ μέρους της χορηγηθείσες διευκρινίσεις περί της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς της είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή ουδόλως έκρινε ανεπαρκείς τις διευκρινίσεις της προσφεύγουσας, αλλά απέρριψε την οικονομική της προσφορά επειδή με αυτήν προσφέρθηκαν τιμές για ένα έτος, όπως ακριβώς πληροφόρησε την αναθέτουσα αρχή με τις διευκρινίσεις της η προσφεύγουσα, και όχι για τρία έτη. Επιπλέον, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι ο τρόπος που επέλεξε να συμπληρώσει και να υποβάλει την ηλεκτρονική φόρμα της οικονομικής της προσφοράς δεν άφηνε περιθώρια παρερμηνείας για την ποσότητα, τη μονάδα μέτρησης και την τιμή μονάδας στην οποία αναφερόταν, είναι απορριπτέος αφενός ως αβάσιμος, δεδομένου ότι εκ του γεγονός ότι στην οικονομική της προσφορά δηλώνει ρητά ότι στις προσφερόμενες από αυτήν τιμές περιλαμβάνεται και το δικαίωμα προαίρεσης ουδόλως καθίσταται σαφές ότι οι τιμές αυτές αφορούν μόνο ένα έτος, τουναντίον, υπολαμβάνεται ότι οι τιμές αφορούν και τα τρία έτη. Αφετέρου, ο ως άνω ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος, καθώς με την προσβαλλόμενη η προσφορά της προσφεύγουσας απερρίφθη ακριβώς επειδή οι προσφερθείσες από αυτήν τιμές αφορούν ένα έτος. Σημειώνεται, δε, ότι και υπό την εκδοχή ότι οι προσφερθείσες από την προσφεύγουσα τιμές αφορούν ένα έτος, η προσφορά της

ήταν, σε κάθε περίπτωση, εν συνόλω ασαφής, καθώς δεν νοείται προσφερόμενη τιμή που να αφορά ένα έτος, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, δεδομένου ότι το δικαίωμα προαίρεσης αντιστοιχεί αυτό καθ' εαυτό σε ένα έτος.

24. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένης, αφενός, της σαφήνειας των όρων της Διακήρυξης και της ηλεκτρονικής φόρμας των οικονομικών προσφορών ως προς τον δέοντα τρόπο συμπλήρωσης και υποβολής της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων και δεδομένου, αφετέρου, ότι η προσφεύγουσα, η οποία φέρει την ευθύνη για τη νόμιμη σύνταξη της προσφοράς της (ΑΕΠΠ 102/2018), δήλωσε στην αρχικώς υποβληθείσα οικονομική της προσφορά ότι οι προσφερόμενες από αυτήν τιμές περιλαμβάνουν το δικαίωμα προαίρεσης, νομίμως απερρίφθη με την προσβαλλόμενη Απόφαση η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας. Η πλημμέλεια, δε, αυτή δεν δύναται να θεωρηθεί ως *de minimis* πλημμέλεια, ώστε παραδεκτώς να συμπληρωθεί κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, καθώς θα οδηγούσε σε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας (πρβλ ΕΑ ΣτΕ 219/2017).

25. Επειδή, με την παρέμβαση, πλην των ισχυρισμών περί απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής, προβάλλονται λόγοι κατά της τεχνικής προσφοράς της προσφεύγουσας. Περαιτέρω, με το από 01.04.2019 Υπόμνημα - που κατέθεσε η παρεμβαίνουσα την 01.04.2019 ώρα 09:57:45 π.μ. μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού και κοινοποίησε μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. αυθημερόν και ώρα 10:03 π.μ., κατόπιν της κοινοποίησης σε αυτήν, στις 19.03.2019, μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, από την αναθέτουσα αρχή των Απόψεών της, σε συνέχεια του σχετικού από 18.03.2019 αιτήματος της παρεμβαίνουσας – η παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι μετ' εννόμου συμφέροντος προέβαλε με την παρέμβασή της επικουρικούς λόγους αποκλεισμού της προσφοράς της προσφεύγουσας, επικαλούμενη πρόσφατη σχετική νομολογία. Κατόπιν της κατά τα ανωτέρω κρίσης ότι νομίμως αποκλείστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση η προσφορά της προσφεύγουσας, οι προβαλλόμενοι με την παρέμβαση επιπλέον λόγοι αποκλεισμού της προσφεύγουσας, προβάλλονται, εν προκειμένω, σε κάθε περίπτωση, αλυσιτελώς.

26. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και η παρέμβαση να γίνει δεκτή, κατά το σκεπτικό.

27. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο ύψους 3.890,00€ πρέπει να καταπέσει, κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την Παρέμβαση, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 1 Απριλίου 2019 και εκδόθηκε στις 22 Απριλίου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Άννα Χριστοδουλάκου

Χρήστος Κάτρης